

Nr 323.

Godkänd av första kammaren den 8 juni 1923.
Godkänd av andra kammaren den 8 juni 1923.

*Riksdagens skrivelse till Konungen angående statsregleringen för
budgetåret 1923—1924.*

(Statsutskottets memorial nr 137.)

Till Konungen.

I. Statens inkomster.

I den till riksdagen den 8 januari 1923 avlätna propositionen nr 1 angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1923—1924 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av det propositionen under rubrik »inkomsterna» fogade utdraget av statsrådsprotokollet över finansärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen å riksstaten för nämnda budgetår upptaga statens inkomster sålunda:

Specifikation av statens inkomster.

		Kronor
A. Egentliga statsinkomster.		
I. Skatter:		
1.	Mantalspenningar	900,000
2.	Prästerskapets till statsverket indragna tionde	2,577,000
3.	Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:	
a.	Inkomst- och förmögenhetsskatt, <i>bevillning</i> :	
α.	Skatt å inkomst och förmögenhet	124,000,000
β.	B-skatt å aktiebolag m. fl.	6,000,000
		130,000,000
b.	Bevillning av fast egendom samt av inkomst, <i>bevillning</i>	3,000,000
c.	Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevillning</i>	350,000
d.	Stämpelmedel, <i>bevillning</i>	50,000,000
e.	Lastpenningar, <i>bevillning</i>	600,000
		183,950,000
4.	Tullar och acciser:	
a.	Tullmedel, <i>bevillning</i>	114,000,000
b.	Sockerskatt, <i>bevillning</i>	26,000,000
c.	Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	33,000,000
d.	Särskild skatt å tobak, <i>bevillning</i>	12,000,000
e.	Brännvinstillverknings-skatt, <i>bevillning</i>	13,000,000
f.	Rusdrycksförsäljnings-medel, <i>bevillning</i>	18,000,000
g.	Maltskatt, <i>bevillning</i>	11,000,000
h.	Omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker, <i>bevillning</i>	44,000,000
		271,000,000
		458,427,000

		Kronor
II. Uppbörd i statens verksamhet:		
1.	Vattendomstolsavgifter	7,000
2.	Bidrag till försäkringsrådet och riksförsäkringsanstalten	1,000,000
3.	Avgifter för registrering av automobiler	250,000
4.	Inkomst av myntning och justering	1,088,000
5.	Bidrag till bankspektionen	107,600
6.	Bidrag till fondinspektionen	99,400
7.	Kontrollstämpelmedel	300,000
8.	Denatureringsavgifter	114,700
9.	Terminsavgifter från läroverken	770,000
10.	Avgifter för granskning av biografbilder	72,000
11.	Inkomster av statens lagerhus och fryshus	93,000
12.	Inkomster av statens reproduktionsanstalt	206,440
13.	Fyr- och båkmedel	2,300,000
14.	Lotspenningar	2,100,000
15.	Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter . .	1,076,000
16.	Bidrag till försäkringsinspektionen	140,900
17.	Inkomster av statens provningsanstalt	254,400
		9,979,440
III.	Diverse inkomster	10,394,893
	<i>Säger för egentliga statsinkomster 478,801,333 kronor.</i>	
B. Inkomster av statens produktiva fonder.		
I. Statens affärsverksamhet (överskott):		
1.	Postverket, <i>bevillning</i>	8,000,000
2.	Telegrafverket	18,000,000
3.	Statens järnvägar	28,000,000
4.	Statens vattenfallsverk:	
	a. Statens kanalverk	250,000
	b. Statens kraftverk	8,000,000
	c. Statens vattenfallsverks fastighetsförvaltning.	50,000
		8,300,000
5.	Statens domäner	30,000,000
		92,300,000
II. Statens aktier:		
1.	Utdelning i Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag:	
	a. Enligt 1907 års överenskommelse .	2,000,000
	b. Enligt 1908 års överenskommelse .	640,000
	c. Enligt 1913 års överenskommelse .	—
	d. Enligt 1918 års överenskommelse .	750,000
		3,390,000
2.	Utdelning i aktiebolaget svenska tobaksmonopolet . . .	8,990,000
		12,380,000

		Kronor
III. Statens utlåningsfonder (överskott):		
1.	Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby . . .	115,000
2.	Lånefonden för bekämpande av arbetslösheten bland stenarbetare	115,000
3.	Allmänna järnvägslånefonden	1,718,000
4.	Bibanelånefonden	66,600
5.	Vattenkraftslånefonden	105,000
6.	Allmänna byggnadslånefonden	18,900
7.	Fonden för räntefria studielån	100
8.	Odlingslånefonden	410,000
9.	Egnahemslånefonden	3,330,000
10.	Fiskerilånefonden	140,000
11.	Dräneringsfonden	100
12.	Norrländska nyodlingsfonden	20,000
13.	Jordförmedlingsfonden	60,000
14.	Lånefonden för inköp av ädla avelsston	100
15.	Täckdikningslånefonden	—
16.	Allmänna nyodlingsfonden	5,000
17.	Norrländska andelsmejerifonden	6,000
18.	Kraftledningslånefonden	300,000
19.	Gödselvårdslånefonden	30,000
20.	Lånefonden för mindre linberedningsanstalter	5,000
21.	Norrbottens nybyggeslånefond	5,000
22.	Lånefonden för inköp av renar	100
23.	Kolonisternas kreaturslånefond	1,400
24.	Hantverkslånefonden	13,600
25.	Rederilånefonden	700,000
26.	Torvindustrilånefonden	100,000
		7,264,900
IV.	Statsverkets fond av rusdrycksmedel (överskott)	2,200,000
<i>Säger för inkomster av statens produktiva fonder 114,144,900 kronor.</i>		
C.	Andel i riksbankens vinst för år 1922	16,000,000
D. I anspråk tagna kapitaltillgångar.		
I. Uppkomna av andra statsinkomster än länemedel:		
1.	Reservationer å anslaget "Bidrag till odlingsföretag m. m."	1,549,194
2.	Huvudtitlarnas allmänna besparingsfonder	1,200,000
3.	Allmänna byggnadslånefonden	20,800
		2,769,994

		Kronor
II. Uppkomna av lånemedel:		
1. Allmänna järnvägslånefonden	950,000	
2. Dräneringsfonden	738,996	
3. Återbetalning av vissa av tillfälliga lånemedel anvisade anslag	36,654,277	38,343,273
<i>Säger för i anspråk tagna kapitaltillgångar 41,113,267 kronor.</i>		
E. Lånemedel.		
I. Fast upplåning		86,721,500
II. Tillfällig upplåning		780,000
<i>Säger för lånemedel 87,501,500 kronor.</i>		
Summa		737,561,000

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en den 16 mars 1923 avlåten proposition, nr 136, angående tecknande av aktier i ett för övertagande av aktiebolaget Svenska lantmännens banks rörelse bildat bankaktiebolag föreslagit riksdagen att vid bifall till propositionens i nyssnämnda hänseende framlagda förslag höja inkomstiteln »fast upplåning» med 11,000,000 kronor.

A. Egentliga statsinkomster.

1:o) Vad angår de uti Eders Kungl. Maj:ts förslag bland egentliga statsinkomster under rubriken skatter upptagna inkomstitlar, anmäler riksdagen i särskild skrivelse (nr 316) sina beslut i fråga om de skatter, vilka äro att hänföra till bevillning.

a) Eders Kungl. Maj:ts förslag angående beräkning av mantalspenningarna har ej givit riksdagen anledning till anmärkning. Riksdagen har alltså beräknat mantalspenningarna för budgetåret 1923—1924 till 900,000 kronor.

b) Mot den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna beräkningen av prästerskapets till statsverket indragna tionde har riksdagen ej heller funnit skäl till erinran, vadan prästerskapets till statsverket indragna tionde för budgetåret 1923—1924 beräknats till 2,577,000 kronor.

c) I enlighet härmed samt på grund av riksdagens i särskild skrivelse, nr 316, anmälda beslut rörande beräkningen av övriga skatteinkomster, har riksdagen i riksstaten för budgetåret 1923—1924 bland egentliga

statsinkomster under rubriken skatter upptagit följande inkomstitlar sålunda:

<i>Mantalspenningar</i>	900,000: —	
<i>Prästerskapets till statsverket indragna tionde</i>	2,577,000: —	
<i>Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:</i>		
Inkomst- och förmögenhetsskatt, <i>bevillning</i>		
Skatt å inkomst och förmögenhet	124,000,000: —	
B-skatt å aktiebolag m. fl.	6,000,000: —	130,000,000: —
Bevillning av fast egendom samt av inkomst, <i>bevillning</i>	3,000,000: —	
Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevillning</i>	350,000: —	
Stämpelmedel, <i>bevillning</i>	48,000,000: —	
Lastpenningar, <i>bevillning</i>	600,000: —	181,950,000: —
<i>Tullar och acciser:</i>		
Tullmedel, <i>bevillning</i>	117,000,000: —	
Sockerskatt, <i>bevillning</i>	26,000,000: —	
Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	32,000,000: —	
Särskild skatt å tobak, <i>bevillning</i> ..	11,000,000: —	
Brännvinstillverknings-skatt, <i>bevillning</i>	13,000,000: —	
Rusdrycksförsäljningsmedel, <i>bevillning</i>	18,000,000: —	
Maltskatt, <i>bevillning</i>	11,000,000: —	
Särskild maltskatt, <i>bevillning</i>	1,000,000: —	
Omsättnings- och utskänknings-skatt å spritdrycker, <i>bevillning</i> ..	43,700,000: —	272,700,000: —
	Summa kronor	458,127,000: —.

2:o) Eders Kungl. Maj:ts förslag beträffande de under rubriken »uppbörd i statens verksamhet» upptagna inkomstitlarna har icke givit riksdagen anledning till annan erinran än att vissa ändringar i själva beloppen påkallas av riksdagens tidigare fattade beslut beträffande dyrtidstilläggen, varigenom summan av ifrågavarande inkomstitlar skulle komma att höjas från i statsverkspropositionen beräknade 9,979,440 kronor till 9,998,940 kronor.

Riksdagen får fördenskull anmäla, att riksdagen såsom uppbörd i

statens verksamhet i riksstaten för budgetåret 1923—1924 upptagit följande inkomstitlar sålunda:

Vattendomstolsavgifter	7,000: —
Bidrag till försäkringsrådet och riksförsäkringsanstalten	1,000,000: —
Avgifter för registrering av automobiler	250,000: —
Inkomst av myntning och justering	1,092,000: —
Bidrag till bankinspektionen	108,800: —
Bidrag till fondinspektionen	100,200: —
Kontrollstämpelmedel	300,000: —
Denatureringsavgifter	115,700: —
Terminsavgifter från läroverken	770,000: —
Avgifter för granskning av biografbilder	73,000: —
Inkomster av statens lagerhus och fryshus	93,000: —
Inkomster av statens reproduktionsanstalt	206,440: —
Fyr- och båkmedel	2,300,000: —
Lotspenningar	2,100,000: —
Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	1 086,000: —
Bidrag till försäkringsinspektionen	142,400: —
Inkomster av statens provningsanstalt	254,400: —
	<hr/>
	Summa kronor 9,998,940: —.

3:o) Inkomstiteln diverse inkomster, som i statsverkspropositionen upptagits till belopp av 10,394,893 kronor torde för jämnande av riksstatens inkomstsida böra uppföras med 10,403,292 kronor.

Riksdagen anmäler alltså, att inkomstiteln diverse inkomster i riksstaten för budgetåret 1923—1924 uppförts med ett belopp av 10,403,292 kronor.

I följd av vad riksdagen sålunda beslutat äro *de egentliga statsinkomsterna* i riksstaten uppförda med ett belopp av 478,529,232 kronor.

B. Inkomster av statens produktiva fonder.

4:o) Vad därefter vidkommer inkomsterna av statens produktiva fonder, i vad angår statens affärsverksamhet, får riksdagen beträffande postverket erinra därom, att riksdagen, såsom i särskild skrivelse, nr 316, anmäles, beräknat inkomsten av postverket med ett från 8,000,000 kronor till 10,000,000 kronor förhöjt belopp. Då riksdagen i övrigt icke ansett sig böra frångå de beräkningar beträffande affärsverkens överskott, som från Eders Kungl. Maj:ts sida framlagts, får riksdagen anmäla

att riksdagen i riksstaten för budgetåret 1923—1924 under inkomster av statens produktiva fonder och rubriken statens affärsverksamhet (överskott) uppfört följande inkomstitlar sålunda:

<i>Postverket, bevillning</i>	10,000,000: —
<i>Telegrafverket</i>	18,000,000: —
<i>Statens järnvägar</i>	28,000,000: —
<i>Statens vattenfallsverk:</i>	
Statens kanalverk.....	250,000: —
Statens kraftverk.....	8,000,000: —
Statens vattenfallsverks fastighetsför- valtning.....	50,000: —
	8,300,000: —
<i>Statens domäner</i>	30,000,000: —
	<hr/>
	Summa kronor 94,300,000: —.

5:o) I fråga om statens aktieinkomst har riksdagen icke funnit anledning till erinran mot den av Eders Kungl. Maj:t gjorda beräkningen.

Riksdagen anmäler alltså, att riksdagen i riksstaten för budgetåret 1923—1924 under inkomster av statens produktiva fonder och rubriken statens aktier upptagit följande inkomstitlar sålunda:

Utdelning i Luossavaara-Kiirunavara aktiebolag:

Enligt 1907 års överenskommelse ...	2,000,000: —
Enligt 1908 års överenskommelse ...	640,000: —
Enligt 1913 års överenskommelse ...	— —
Enligt 1918 års överenskommelse ...	750,000: —
	3,390,000: —
<i>Utdelning i aktiebolaget svenska tobaksmonopolet</i>	8,990,000: —
	<hr/>
	Summa kronor 12,380,000: —.

6:o) Vidkommande statens utlåningsfonder har riksdagen funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda förslag till inkomstberäkning; och får riksdagen förty anmäla, att inkomsterna av statens produktiva fonder, i vad angår överskott å statens utlåningsfonder, i riksstaten för budgetåret 1923—1924 upptagits sålunda:

Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby.....	115,000: —
Lånefonden för bekämpande av arbetslösheten bland sten- arbetare.....	115,000: —
Allmänna järnväglånefonden.....	1,718,000: —

Bibanelånefonden	66,600: —
Vattenkraftslånefonden	105,000: —
Allmänna byggnadslånefonden	18,900: —
Fonden för räntefria studielån	100: —
Odlingslånefonden	410,000: —
Egnabemslånefonden	3,330,000: —
Fiskerilånefonden	140,000: —
Dräneringsfonden	100: —
Norrländska nyodlingsfonden	20,000: —
Jordförmedlingsfonden	60,000: —
Lånefonden för inköp av ädla avelston	100: —
Täckdikningslånefonden	— —
Allmänna nyodlingsfonden	5,000: —
Norrländska andelsmejerifonden	6,000: —
Kraftledningslånefonden	300,000: —
Gödselvårdslånefonden	30,000: —
Lånefonden för mindre linberedningsanstalter	5,000: —
Norrbottens nybyggeslånefond	5,000: —
Lånefonden för inköp av renar	100: —
Kolonisternas kreaturslånefond	1,400: —
Hantverkslånefonden	13,600: —
Rederilånefonden	700,000: —
Torvindustrilånefonden	100,000: —
	<hr/>
	Summa kronor 7,264,900: —.

7:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom framlagda förslag har riksdagen beräknat inkomsten av statsverkets fond av rusdrycksmedel (överskott) för budgetåret 1923—1924 till 2,200,000 kronor.

På grund av riksdagens sålunda fattade beslut äro *inkomsterna av statens produktiva fonder* i riksstaten uppförda med ett belopp av 116,144,900 kronor.

C. Andel i riksbankens vinst.

8:o) Under erinran att innevarande års riksdag tidigare på förslag av bankoutskottet i memorial nr 25 beslutat, att på sätt i statsverkspropositionen beräknats, av riksbankens vinst för år 1922 skola till statsverket överlämnas 16,000,000 kronor, samt att statsverkets andel

Bihang till riksdagens protokoll 1923. 14 saml. Nr 323—324. 2

i bankovinsten skall av fullmäktige i riksbanken tillhandahållas statskontoret med en fjärdedel eller 4,000,000 kronor under envar av månaderna juli och oktober 1923 samt januari och april 1924, får riksdagen anmäla, att under rubriken andel i riksbankens vinst för år 1922 i riksstaten för budgetåret 1923—1924 upptagits nämnda belopp, 16,000,000 kronor.

D. I anspråk tagna kapitaltillgångar.

9:o) Vad angår i anspråk tagna kapitaltillgångar, uppkomna av andra statsinkomster än lånemedel, får riksdagen beträffande statsverkets fond av rusdrycksmedel erinra, att — på sätt i riksdagens skrivelse, nr 184, anmäls — riksdagen i sammanhang med fattat beslut om att avsättning till nämnda fond i vanlig ordning skall ske, förutsatt, att vid uppgörandet av statsregleringen för budgetåret 1923—1924 komme att av fonden disponeras ett belopp av högst 24.3 miljoner kronor. Till sistnämnda summa, vilken alltså nu bör för statsregleringsändamål tagas i anspråk, böra emellertid läggas vissa andra belopp, som vid tidigare fattade beslut om anslags beviljande för särskilda ändamål, förutsatts böra direkt utgå av fondens medel, på sätt närmare framgår av följande sammanställning:

Riksdagens skrivelse nr 5 A, p. 34:o) Främjande av nykterhet m. m.	17,500: —
Riksdagens skrivelse nr 287 Särskild polis för uppdragande av olovlig införsel av spritdrycker m. m.	125,000: —
Riksdagens skrivelse nr 8 A, p. 66:o) Rasbiologiska institutets verksamhet	55,000: —
Riksdagens skrivelse nr 8 A, p. 237:o) Undervisnings- och upplysningsverksamhet för nykterhetens främjande ...	162,000: —
	<hr/>
	Summa kronor 359,500 —

Sammanlagt skulle alltså av rusdrycksmedelsfonden disponeras 24,659,500 kronor.

Under åberopande härav och i enlighet i övrigt med Eders Kungl. Maj:ts förslag, har riksdagen under rubriken i anspråk tagna kapitaltillgångar, uppkomna av andra statsinkomster än lånemedel, i riksstaten för budgetåret 1923—1924 upptagit

Reservationer å anslaget »Bidrag till odlingsföretag m. m.»	1,549,194: —
Huvudtitlarnas allmänna besparingsfonder	1,200,000: —
Allmänna byggnadslånefonden	20,800: —
Statsverkets fond av rusdrycksmedel	24,659,500: —
	<hr/>
Summa kronor	27,429,494: —

10:o) Vad angår i anspråk tagna kapitaltillgångar, uppkomna av lånemedel, har i statsverkspropositionen förutsatts, att till de av riksräkenskapsverket upptagna titlarna för allmänna järnvägslånefonden och dräneringsfonden skulle läggas en titel för återbetalning av vissa av tillfälliga lånemedel anvisade anslag, tillsammans uppgående till 36,654,277 kronor och svarande mot anslag till enahanda belopp under utgifter för kapitalökning.

I enlighet med riksdagens tidigare fattade beslut rörande återbetalning av vissa tillfälliga lånemedel (riksdagens skrivelse nr 238, punkt 2) bör, på grund av numera verkställd slutlig avbetalning av 5,000,000 kronor å en statens järnvägar tidigare beviljad tillfällig försträckning, ovannämnda summa (efter tillika verkställd avrundning av däri ingående öretal) höjas till 41,654,278 kronor.

Under åberopande härav får riksdagen anmäla, att under rubriken i anspråk tagna kapitaltillgångar, uppkomna av lånemedel, i riksstaten för budgetåret 1923—1924 upptagits följande inkomsttitlar:

Allmänna järnvägslånefonden	950,000: —
Dräneringsfonden	738,996: —
Återbetalning av vissa av tillfälliga lånemedel anvisade anslag	41,654,278: —
	<hr/>
Summa kronor	43,343,274: —.

På grund av riksdagens sålunda fattade beslut äro *i anspråk tagna kapitaltillgångar* i riksstaten uppförda med ett belopp av 70,772,768 kronor.

E. Lånemedel.

11:o) Vad angår den fasta upplåningen har riksdagen, i samband med beviljande av vederbörande anslag, beslutat, att genom dylik upplåning skola täckas anslagen för kapitalökning till de under kommunikationsdepartementet hörande affärsdrivande verken, med undantag dock för det av riksdagen beviljade anslaget å 1,000,000 kronor för statsbanan Sveg—Hede, vilket anslag skall utgå av andra inkomster än

lånemedel, ävensom ett till förskottsinsbetalningar för regleringsarbetena vid Vänjansjön anvisat belopp av 70,000 kronor, för vilket täckning skall beredas av tillfälliga lånemedel.

I fråga om statens domäner får riksdagen i detta sammanhang erinra om att till rörelsekapital för statens domänverk anvisats ett anslag av 10,000,000 kronor. (Riksdagens skrivelse nr 209.) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag bör detta belopp utgå av andra inkomster än lånemedel.

Beträffande statens utlåningsfonder har riksdagen redan beslutat, att täckning av de till allmänna järnvägslånefonden, vattenkraftslånefonden, fonden för räntefria studielån och rederilånefonden beviljade kapitalökningsanslagen skall beredas genom fast upplåning (riksdagens skrivelser nr 80, 47 och 143). Jämväl i fråga om övriga nu förekommande utlåningsfonder eller de under jordbruksdepartementet hörande odlings-, egnahems- och kraftledningslånefonderna (riksdagens skrivelse nr 209) torde anslag på liknande sätt böra beredas.

Genom fast upplåning skall slutligen, på sätt riksdagen redan beslutat, täckning beredas för de till aktieteckning i ett för övertagande av aktiebolaget Svenska lantmännens banks rörelse bildat bankaktiebolag (riksdagens skrivelse nr 64) och lån till svenska stenkolsaktiebolaget Spetsbergen (riksdagens skrivelse nr 319) beviljade anslagen å 15,000,000, resp. 1,000,000 kronor ävensom det till lån till Ostkustbanans aktiebolag anvisade reservationsanslaget å 5,000,000 kronor (riksdagens skrivelse nr 49.)

I enlighet med vad ovan anförts, skulle den fasta upplåningen fördela sig sålunda (bil. VI—VIII och XII):

Statens affärsverksamhet:

Postverket	800,000: —	
Telegrafverket	16,200,000: —	
Statens järnvägar	12,212,500: —	
Statens vattenfallsverk	9,819,000: —	
Arbeten för telegrafverkets samt statens järnvägars och vattenfallsverks räkning för bekämpande av arbetslösheten.....	2,000,000: —	41,031,500: —
<i>Statens aktier</i>		15,000,000: —
<i>Statens utlåningsfonder</i>		31,390,000: —
<i>Låneunderstöd</i>		6,000,000: —
	Summa kronor	93,421,500: —.

Riksdagen får anmäla, att i riksstaten för budgetåret 1923—1924 under rubriken lånemedel och inkomsttiteln fast upplåning uppförts ett belopp av 93,421,500 kronor.

12:o) Vad angår den tillfälliga upplåningen, har riksdagen beslutat, att genom dylika lånemedel skola täckas följande anslag:

Statens affärsverksamhet (Bil. VI):

Förskottsinsbetalningar för regleringsarbetena vid Vänjansjön (riksdagens skrivelse nr 38, punkt 23:o)	70,000: —
--	-----------

Låneunderstöd (Bil. XII) (riksdagens skrivelse nr 47):

Räntefritt lån till Växjö domkyrka.....	20,000: —
Tillfällig försträckning till fullbordande av akademiska sjukhuset i Uppsala ny- och ombyggnad	600,000: —
Summa kronor	690,000: —.

På liknande sätt bör i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag täckning beredas för två likaledes under rubrik »låneunderstöd» (Bil. XII) under jordbruksdepartementet beviljade anslag å 40,000 resp. 50,000 kronor till lån till svenska mosskulturföreningen och ett företag för framställning av jordbrukskalk (riksdagens skrivelse nr 209).

Av tillfälliga lånemedel skulle alltså sammanlagt utgå ett belopp av 780,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att i riksstaten för budgetåret 1923—1924 under rubriken lånemedel inkomsttiteln tillfällig upplåning upptagits med ett belopp av 780,000 kronor.

På grund härav komma *lånemedlen* att i riksstaten för budgetåret 1923—1924 uppföras med ett sammanlagt belopp av 94,201,500 kronor.

Enligt riksdagens i det förestående anmälda beslut hava *statsinkomsterna* i riksstaten uppförts med ett sammanlagt belopp av 775,648,400 kronor.

II. Statens utgifter.

13:o) På grund av beslut, som av riksdagen i särskilda skrivelser för Eders Kungl. Maj:t anmäles, hava *statsutgifterna* för budgetåret 1923—1924 under de olika huvudtitlarna och övriga utgiftsrubriker fastställt till följande belop:

Verkliga utgifter.

Första huvudtiteln	1,778,000: —	
Andra »	13,406,900: —	
Tredje »	6,223,600: —	
Fjärde »	149,941,800: —	
Femte »	76,980,200: —	
Sjätte »	19,702,300: —	
Sjunde »	42,482,600: —	
Åttonde »	122,116,500: —	
Nionde »	21,858,900: —	
Tionde »	11,632,200: —	
Elfte »	32,589,379: —	
Oförutsedda utgifter	1,000,000: —	
Riksdags- och revisionskostnader m. m.	4,239,800: —	
Räntor å statsskulden m. m.	83,170,000: —	587,122,179: —

Utgifter för kapitalökning.

Statens affärsverksamhet	52,101,500: —	
Statens aktier	15,000,000: —	
Statens utlåningsfonder	31,390,000: —	
Avbetalning å statsskulden	7,634,120: —	
Återbetalning av tillfälliga lånemedel...	49,190,601: —	
Statsverkets fond av rusdrycksmedel ...	26,500,000: —	
Låneunderstöd	6,710,000: —	188,526,221: —
		<u>Summa kronor 775,648,400: —,</u>

eller alltså samma belopp, till vilket, enligt vad ovan anförts, de i riksstaten uppförda inkomsterna beräknats.

Stockholm den 8 juni 1923.

Med undersåtlig vördnad.

Bil. I.

Specifikation av statens inkomster.

		Kronor
A. Egentliga statsinkomster.		
I. Skatter:		
1.	Mantalspenningar	900,000
2.	Prästerskapets till statsverket indragna tionde	2,577,000
3.	Skatt på inkomst, förmögenhet och rörelse:	
	a. Inkomst- och förmögenhetsskatt, <i>bevillning</i> :	
	α. Skatt å inkomst och förmögenhet	124,000,000
	β. B-skatt å aktiebolag m. fl.	6,000,000
		130,000,000
	b. Bevillning av fast egendom samt av inkomst, <i>bevillning</i>	3,000,000
	c. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, <i>bevillning</i> . .	350,000
	d. Stämpelmedel, <i>bevillning</i>	48,000,000
	e. Lastpenningar, <i>bevillning</i>	600,000
		181,950,000
4.	Tullar och acciser:	
	a. Tullmedel, <i>bevillning</i>	117,000,000
	b. Sockerskatt, <i>bevillning</i>	26,000,000
	c. Tobaksskatt, <i>bevillning</i>	32,000,000
	d. Särskild skatt å tobak, <i>bevillning</i>	11,000,000
	e. Brännvinstillverknings-skatt, <i>bevillning</i>	13,000,000
	f. Rusdrycksförsäljningsmedel, <i>bevillning</i>	18,000,000
	g. Maltsskatt, <i>bevillning</i>	11,000,000
		42,000,000
	h. Särskild maltsskatt, <i>bevillning</i>	1,000,000
	i. Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, <i>bevillning</i>	43,700,000
		272,700,000
		458,127,000

		Kronor
II. Uppbörd i statens verksamhet:		
1.	Vattendomstolsavgifter	7,000
2.	Bidrag till försäkringsrådet och riksförsäkringsanstalten	1,000,000
3.	Avgifter för registrering av automobiler	250,000
4.	Inkomst av myntning och justering	1,092,000
5.	Bidrag till bankinspektionen	108,800
6.	Bidrag till fondinspektionen	100,200
7.	Kontrollstämpelmedel	300,000
8.	Denatureringsavgifter	115,700
9.	Terminsavgifter från läroverken	770,000
10.	Avgifter för granskning av biografbilder	73,000
11.	Inkomster av statens lagerhus och fryshus	93,000
12.	Inkomster av statens reproduktionsanstalt	206,440
13.	Fyr- och båkmedel	2,300,000
14.	Lotspenningar	2,100,000
15.	Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	1,086,000
16.	Bidrag till försäkringsinspektionen	142,400
17.	Inkomster av statens provningsanstalt	254,400
		9,998,940
III.	Diverse inkomster	10,403,292
	<i>Säger för egentliga statsinkomster 478,529,232 kronor.</i>	
B. Inkomster av statens produktiva fonder.		
I. Statens affärsverksamhet (överskott):		
1.	Postverket, <i>bevillning</i>	10,000,000
2.	Telegrafverket	18,000,000
3.	Statens järnvägar	28,000,000
4.	Statens vattenfallsverk:	
	a. Statens kanalverk	250,000
	b. Statens kraftverk	8,000,000
	c. Statens vattenfallsverks fastighetsför- valtning	50,000
		8,300,000
5.	Statens domäner	30,000,000
		94,300,000
II. Statens aktier:		
1.	Utdelning i Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag:	
	a. Enligt 1907 års överenskommelse . . .	2,000,000
	b. Enligt 1908 års överenskommelse . . .	640,000
	c. Enligt 1913 års överenskommelse . . .	—
	d. Enligt 1918 års överenskommelse . . .	750,000
		3,390,000
2.	Utdelning i aktiebolaget svenska tobaksmonopolet	8,990,000
		12,380,000

		Kronor
III. Statens utlåningsfonder (överskott):		
1. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby . . .	115,000	
2. Lånefonden för bekämpande av arbetslösheten bland stenarbetare	115,000	
3. Allmänna järnvägslånefonden	1,718,000	
4. Bibanelånefonden	66,600	
5. Vattenkraftslånefonden	105,000	
6. Allmänna byggnadslånefonden	18,900	
7. Fonden för räntefria studielån	100	
8. Odlingslånefonden	410,000	
9. Egnahemslånefonden	3,330,000	
10. Fiskerilånefonden	140,000	
11. Dräneringsfonden	100	
12. Norrländska nyodlingsfonden	20,000	
13. Jordförmedlingsfonden	60,000	
14. Lånefonden för inköp av ädla avelsston	100	
15. Täckdikningslånefonden	—	
16. Allmänna nyodlingsfonden	5,000	
17. Norrländska andelsmejerifonden	6,000	
18. Kraftledningslånefonden	300,000	
19. Gödselvärdslånefonden	30,000	
20. Lånefonden för mindre linberedningsanstalter	5,000	
21. Norrbottens nybyggeslånefond	5,000	
22. Lånefonden för inköp av renar	100	
23. Kolonisternas kreaturlånefond	1,400	
24. Hantverkslånefonden	13,600	
25. Rederilånefonden	700,000	
26. Torvindustrilånefonden	100,000	7,264,900
IV. Statsverkets fond av rusdrycksmedel (överskott)		2,200,000
<i>Säger för inkomster av statens produktiva fonder 116,144,900 kronor.</i>		
C. Andel i riksbankens vinst för år 1922		16,000,000
D. I anspråk tagna kapitaltillgångar.		
I. Uppkomna av andra statsinkomster än lånemedel:		
1. Reservationer å anslaget "Bidrag till odlingsföretag m. m."	1,549,194	
2. Huvudtitlarnas allmänna besparingsfonder	1,200,000	
3. Allmänna byggnadslånefonden	20,800	
4. Statsverkets fond av rusdrycksmedel	24,659,500	27,429,494

		Kronor
II. Uppkomna av lånemedel:		
1.	Allmänna järnvägslånefonden	950,000
2.	Dräneringsfonden	738,996
3.	Återbetalning av vissa av tillfälliga lånemedel anvisade anslag.	41,654,278
		43,343,274
Säger för i anspråk tagna kapitaltillgångar 70,772,768 kronor.		
E. Lånemedel.		
I.	Fast upplåning	93,421,500
II.	Tillfällig upplåning	780,000
		775,648,400
Summa		775,648,400

Bil. II.**Statens utgifter.****Verkliga utgifter.****I—XI huvudtitlarna.**

	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Summa Kronor
I. Första huvudtiteln	1,333,000	445,000	1,778,000
II. Andra »	9,547,424	3,859,476	13,406,900
III. Tredje »	3,984,000	2,239,600	6,223,600
IV. Fjärde »	110,023,027	39,918,773	149,941,800
V. Femte »	32,297,890	44,682,310	76,980,200
VI. Sjätte »	8,852,080	10,850,220	19,702,300
VII. Sjunde »	34,685,000	7,797,600	42,482,600
VIII. Åttonde »	80,539,999	41,576,501	122,116,500
IX. Nionde »	11,637,825	10,221,075	21,858,900
X. Tionde »	8,937,224	2,694,976	11,632,200
XI. Elfte »	15,564,545	17,024,834	32,589,379
Summa	317,402,014	181,310,365	498,712,379

Bil. III.

Verkliga utgifter.

XII. Oförutsedda utgifter.

	Extra anslag Kronor
Oförutsedda utgifter, <i>förslagsanslag</i>	1,000,000

Bil. IV.

Verkliga utgifter.

XIII. Riksdags- och revisionskostnader m. m.

	Extra anslag Kronor	Extra anslag Kronor
1 Riksdags- och revisionskostnader samt kostnader för riksdagens hus, <i>förslagsanslag</i>		3,300,000
2 Avlöningar och pensioner m. m. vid riksgälds- och riksdagsförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>		440,000
Riksdagsbiblioteket:		
3 Avlöningar, arvoden m. m., vikariatsersättningar och expenser, <i>förslagsanslag</i>	54,000	
4 Riksdagsbibliotekets komplettering och utvidgning, <i>reservationsanslag</i>	15,000	
5 Bindning av kommittébetänkanden, <i>reservationsanslag</i>	800	69,800
6 Kontorsexpenser, inlösningsprovisioner och andra omkostnader för statsskulden, <i>förslagsanslag</i>		300,000
7 Avlöningar, resekostnader och expenser för justitieombudsmannen och hans expedition, <i>förslagsanslag</i>		65,000
8 Avlöningar, resekostnader och expenser för militieombudsmannen och hans expedition, <i>förslagsanslag</i>		65,000
Summa		4,239,800

Bil. V.

Verkliga utgifter.

XIV. Räntor å statsskulden m. m.

		Extra anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. De fonderade statslånen.			
1	Å 3 ⁶ / ₁₀ % lånet	3,012,840	
2	» 1880 års 3 ¹ / ₂ % lån, <i>förslagsanslag</i>	1,175,700	
3	» 1886 » 3 ¹ / ₂ % » , <i>förslagsanslag</i>	1,770,300	
4	» 1888 » 3 % »	725,500	
5	» 1890 » 3 ¹ / ₂ % »	671,300	
6	» 1894 » 3 % »	506,400	
7	» 1899 » 3 ¹ / ₂ % »	990,000	
8	» 1900 » 3 ¹ / ₂ % »	1,271,200	
9	» 1904, 1906 och 1907 årens 3 ¹ / ₂ % lån	4,404,960	
10	» 1908 års 3 ¹ / ₂ % lån	1,906,800	
11	» 1911 » 3 ¹ / ₂ % »	2,880,000	
12	» 1913 » 4 ¹ / ₂ % »	3,240,000	
13	» 1914 » 5 % »	8,155,000	
14	» 1916 och 1917 årens 5 % lån	9,351,500	
15	» 1918 års 5 % lån, <i>förslagsanslag</i>	4,750,510	
16	» 1918 » premieobligationslån	5,000,000	
17	» 1919 » 6 % lån	5,595,000	
18	» 1921 » 6 % » , <i>förslagsanslag</i>	5,648,000	
19	» 1921 » premieobligationslån	6,000,000	
20	» 1923 » 4 ¹ / ₂ % lån, <i>förslagsanslag</i>	1,800,000	68,855,010
B. Övrig statsskuld.			
1	Ränta å medgiven och beräknad, ännu icke verkställd upplåning, <i>förslagsanslag</i>	12,499,570	
Ränta å följande av staten övertagna lån:			
2	Kommunlån	980	
3	Örebro—Svarta järnvägsaktiebolags obligationslån	17,980	
Järnvägsaktiebolaget Malmö—Kontinentens obligationslån:			
4	Av år 1898	44,720	
5	» » 1902	24,940	69,660

		Extra anslag Kronor	Extra anslag Kronor
Mora—Vänerns järnvägsaktiebolags obligationslån:			
6	Av $\frac{1}{7}$ 1896	44,660	
7	» $\frac{1}{9}$ 1896	11,240	
8	» år 1903	116,820	
9	» » 1914	49,500	
		222,220	
			310,840
10	Ränta å lån hos statens anstalt för pensionering av folkskol- lärare m. fl., <i>förslagsanslag</i>	1,100,000	
11	Årsanslaget till Hans Maj:t Konungen, <i>reservationsanslag</i>	300,000	
12	Ränta å köpeskillingen för fastigheten nr 1 i kvarteret Lejonet i Stockholm, <i>reservationsanslag</i>	90,000	
13	Ränta å konung Carl XIII:s hemgiftskapital, <i>reservationsanslag</i>	7,500	
14	Ränta å Göta kanals reparationsfond	7,080	
			14,314,990
		Summa	83,170,000

BII. VI.

Utgifter för kapitalökning.

I. Statens affärsverksamhet.

		Att täckas av		Summa Kronor
		lånemedel Kronor	andra stats- inkomster Kronor	
A. Postverket.				
1	Inventarier, <i>reservationsanslag</i>	500,000		800,000
2	Inköp och bebyggande av fastigheter: Centralposthus i Göteborg, <i>reservationsanslag</i>	300,000		
	Säger för postverket	800,000		
B. Telegrafverket.				
1	Fortsatt utveckling av statens telefon- och telegrafvä- sende, <i>reservationsanslag</i>	15,000,000		16,200,000
2	Radiostation för trafik med Amerikas Förenta Stater, <i>reservationsanslag</i>	1,200,000		
	Säger för telegrafverket	16,200,000		
C. Statens järnvägar.				
Nya byggnader och anläggningar vid statens trafikerade järnvägar:				
Bangårdar:				
Bangårdsombyggnader:				
1	Omläggning av västra stambanans ingångslinje över Hammarbyleden samt förbättrade anord- ningar vid Stockholms centralstation m. m., <i>reservationsanslag</i>	2,500,000		
Lokomotivstations- och driftverkstadsanläggningar:				
2	Anordningar för förbättrad driftsekonomi vid vissa lokomotivstationer, <i>reservationsanslag</i>	50,000		
3	Husbyggnader, <i>reservationsanslag</i>	37,500		
4	Ordnanande av brandväsendet vid statens järnvägar, <i>re- servationsanslag</i>	25,000		
Nya statsbanebyggnader:				
5	Statsbanan Sveg—Hede, <i>reservationsanslag</i>		1,000,000	
6	Inlandsbanan mellan Volgsjön och Gällivare, <i>reserva- tionsanslag</i>	1,700,000		

		Att täckas av		Summa Kronor
		lånemedel Kronor	andra stats- inkomster Kronor	
7	Statsbanan Forsmo—Hoting, <i>reservationsanslag</i>	2,200,000		
8	Statsbanan Hällnäs—Stensele, <i>reservationsanslag</i>	1,700,000		
9	Genomgående tryckluftbroms beträffande statens järnvägars rullande materiel, <i>reservationsanslag</i>	4,000,000		
	Säger för statens järnvägar	12,212,500	1,000,000	13,212,500
D. Statens vattenfallsverk.				
Statens kraftverk:				
Trollhätte kraftverk:				
1	Första utbyggnaden av kraftstationen vid Lilla Edet, <i>reservationsanslag</i>	2,100,000		
2	Förberedande åtgärder för Vänerns reglering, <i>reservationsanslag</i>	500,000		
Lule älvs kraftverk:				
3	Fortsatt underhåll av anläggningar och byggnader m. m. vid Harsprånget, <i>reservationsanslag</i>	80,000		
4	Reglering av Suorvasjöarna, <i>reservationsanslag</i>	1,300,000		
Älvkarleby kraftverk:				
5	Regleringsarbeten vid Vänjansjön, <i>reservationsanslag</i>	139,000		
6	Förskottsinsbetalningar för regleringsarbetena vid Vänjansjön, <i>reservationsanslag</i> , att utgå av tillfälliga lånemedel	70,000		
7	Distributionsanläggningar för statens kraftverk, <i>reservationsanslag</i>	5,500,000		
Gemensamt anslag:				
8	Inköp av vattenfall och fastigheter samt utförande av nyanläggningar, <i>reservationsanslag</i>	200,000		
	Säger för statens vattenfallsverk	9,889,000		9,889,000
E. Gemensamt anslag för telegrafverket samt statens järnvägar och vattenfallsverk.				
1	Arbeten för telegrafverkets samt statens järnvägars och vattenfallsverks räkning för bekämpande av arbetslösheten, <i>reservationsanslag</i>	2,000,000		2,000,000
F. Statens domäner.				
1	Rörelsekapital för statens domänverk		10,000,000	10,000,000
	Summa	41,101,500	11,000,000	52,101,500

Bil. VII.**Utgifter för kapitalökning.****II. Statens aktier.**

	Att täckas av		Summa
	lånemedel Kronor	andra stats- inkomster Kronor	Kronor
Aktieteckning i ett för övertagande av aktiebolaget Svenska lantmännens banks rörelse bildat bankaktiebolag	15,000,000		15,000,000

Bil. VIII.**Utgifter för kapitalökning.****III. Statens utlåningsfonder.**

	Att täckas av		Summa
	lånemedel Kronor	andra stats- inkomster Kronor	Kronor
1 Allmänna järnvägslånefonden, <i>reservationsanslag</i>	750,000		750,000
2 Vattenkraftslånefonden, <i>reservationsanslag</i>	2,000,000		2,000,000
3 Fonden för räntefria studielån, <i>reservationsanslag</i>	300,000		300,000
4 Odlingslånefonden, <i>reservationsanslag</i>	2,000,000		2,000,000
5 Egnahemslånefonden, <i>reservationsanslag</i>	21,000,000		21,000,000
6 Kraftledningslånefonden, <i>reservationsanslag</i>	2,340,000		2,340,000
7 Rederilånefonden, <i>reservationsanslag</i>	3,000,000		3,000,000
Summa	31,390,000		31,390,000

Bil. IX.

Utgifter för kapitalökning.

IV. Avbetalning å statsskulden.

		Att täckas av		Summa Kronor
		lånemedel Kronor	andra stats- inkomster Kronor	
A. De fonderade statslånen.				
<i>Amortering.</i>				
1	1880 års 3½ % lån		4,247,100	
2	1886 » 3½ % »		737,800	
3	1890 » 3½ % »		844,900	
4	1899 » 3½ % »		524,520	6,354,320
B. Fonden för statsskuldens amortering.				
1	Avsättning till fonden för statsskuldens amortering		1,000,000	1,000,000
C. Övertagna lån.				
1	Kommunlån		3,800	
2	Örebro—Svartå järnvägsaktiebolags obligationslån		23,000	
Järnvägsaktiebolaget Malmö—Kontinentens obligationslån:				
3	Av år 1898	44,000		
4	Av år 1902	21,000		
Mora—Vänerens järnvägsaktiebolags obligationslån:				
5	Av 1/7 1896	63,000		
6	Av 1/8 1896	16,000		
7	Av år 1903	83,000		
8	Av år 1914	26,000	188,000	279,800
Summa				7,634,120

Bil. X.

Utgifter för kapitalökning.

V. Återbetalning av tillfälliga lånemedel.

	Att täckas av		Summa Kronor
	lånemedel Kronor	andra stats- inkomster Kronor	
1	Återbetalning av under titeln »Förlag till statsverket» å 1918 års tilläggsstat anvisat anslag till täckande av förskjutna kostnader för anskaffande av vissa slag av förnödenheter	3,356,107	3,356,107
2	Återbetalning av vissa å tilläggsstat och extra tilläggsstat för år 1918 samt tilläggsstat för år 1919 såsom tillfällig försträckning åt statens järnvägar anvisade anslag	35,298,171	35,298,171
3	Återbetalning av under titeln »Rörelsekapital» å 1921 års tilläggsstat anvisat anslag till rörelsekapital för styrelsen för hantverksskolan i Kristinehamn för blinda ..	30,000	30,000
4	Återbetalning av under titeln »Låneunderstöd» å 1918 års tilläggsstat anvisat anslag till lån till hushållningssällskapen för anskaffande och tillhandahållande av förädlade utsäden	2,970,000	2,970,000
5	Återbetalning av vissa till rörelsekapital för statens bränslekommission å 1917 och 1918 årens tilläggsstat anvisade anslag	7,536,323	7,536,323
	Summa	49,190,601	49,190,601

Bil. XI.

Utgifter för kapitalökning.

VI. Statsverkets fond av rusdrycksmedel.

	Att täckas av		Summa Kronor
	lånemedel Kronor	andra stats- inkomster Kronor	
Avsättning till statsverkets fond av rusdrycksmedel, <i>förslagsanslag:</i>			
1 Enligt § 1 i förordningen angående statsverkets fond av rusdrycksmedel		24,300,000	24,300,000
2 Överskott å statsverkets fond av rusdrycksmedel		2,200,000	2,200,000
Summa		26,500,000	26,500,000

Bil. XII.

Utgifter för kapitalökning

VII. Låneunderstöd.

	Att täckas av		Summa Kronor
	lånemedel Kronor	andra stats- inkomster Kronor	
Kommunikationsdepartementet:			
1 Lån till Ostkustbanans aktiebolag, <i>reservationsanslag</i>	5,000,000		5,000,000
Ecklesiastikdepartementet, att utgå av tillfälliga låne- medel:			
2 Räntefritt lån till Växjö domkyrka	20,000		
3 Tillfällig försträckning till fullbordande av akade- miska sjukhusets i Uppsala ny- och ombyggnad, <i>reservationsanslag</i>	600,000		620,000
Jordbruksdepartementet, att utgå av tillfälliga lånemedel:			
4 Lån till svenska mosskulturföreningen	40,000		
5 Lån åt företag för framställning av jordbrukskalk ..	50,000		90,000
Handelsdepartementet:			
6 Lån till svenska stenkolsaktiebolaget Spetsbergen ..	1,000,000		1,000,000
Summa			6,710,000